01/04/2024

Ο Αρχιμανδρίτης Χερουβείμ Βελέτζας ομιλητής στον Γ’ Κατανυκτικό Εσπερινό στην Κέρκυρα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων

Το απόγευμα της Β΄ Κυριακής των Νηστειών (31-3-2024) στο κατάμεστο Ιερό Προσκύνημα του Αγίου Θαυματουργού Σπυρίδωνος τελέστηκε ο καθιερωμένος Κατανυκτικός Εσπερινός, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων κ. Νεκταρίου, πλαισιωμένου από πλειάδα κληρικών της Ιεράς μας Μητροπόλεως.

Μετά το πέρας του Εσπερινού ο Σεβασμιώτατος παρουσίασε τον ομιλητή, **αρχιμ. Χερουβείμ Βελέτζα,** Ιεροκήρυκα της Ιεράς Μητροπόλεώς μας και Διευθυντή Προσωπικού της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο οποίος

αναφέρθηκε στην ζωή και στο έργο του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά και κυρίως στους αγώνες του για την υπεράσπιση της Ορθοδόξου θεολογίας, απέναντι στις εκ δυσμών προκλήσεις της εποχής εκείνης.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς γεννήθηκε το 1296. Αν και από μικρή ηλικία ανετράφη κοντά στον αυτοκράτορα και σπούδασε Φιλοσοφία στην σχολή της Κωνσταντινουπόλεως, ωστόσο επέλεξε τον μοναχικό βίο: εκάρη μοναχός στο Άγιον Όρος, έζησε σε σπουδαία μοναστήρια και στην έρημο και επιδόθηκε στον ησυχαστικό τρόπο ζωής και στην νοερά προσευχή. Το 1326 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στην Θεσσαλονίκη, εν συνεχεία μόνασε στην Βέροια και επανήλθε στο Άγιον Όρος.

Την εποχή εκείνη είχε προσκληθεί και δίδασκε στο πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης ο έλληνας μοναχός Βαρλαάμ από την Καλαβρία, επιφανής θεολόγος και εκπρόσωπος της σχολαστικής θεολογίας, η οποία είχε αναπτυχθεί τον τελευταίο αιώνα στην δύση. Ο Βαρλαάμ απέρριπτε τον ησυχασμό και την νοερά προσευχή ως μέθοδο για να γνωρίσει κανείς τον Θεό εξ αποκαλύψεως, μέσα από το Θαβώρειον φως. Τότε οι αγιορείτες πατέρες παρακάλεσαν τον Άγιο Γρηγόριο, ως γνώστης που ήταν της αριστοτελικής φιλοσοφίας, να υπερασπιστεί την Ορθόδοξη διδασκαλία και την μακραίωνη πρακτική των μοναχών της καθ’ ημάς ανατολής.

Με τα συγγράμματά του εξήγησε ότι άλλο είναι η ουσία του Θεού και άλλο οι ενέργειές Του. Και ενώ η ουσία του Θεού είναι άγνωστη και απρόσιτη στον άνθρωπο, οι θεϊκές ενέργειες γίνονται γνωστές και προσιτές και δύναται ο άνθρωπος να μετέχει αυτών. Όπως για παράδειγμα ο ήλιος είναι απρόσιτος αυτός καθαυτός, και όποιος τυχόν πλησιάσει πολύ θα κατακαεί, οι ακτίνες του όμως, δηλαδή η φωτιστική και θερμαντική του ενέργεια αγκαλιάζει όλη την γη, μας ζεσταίνει και μας φωτίζει, κατά τον ίδιο τρόπο γινόμαστε αποδέκτες και μέτοχοι των ενεργειών του Θεού.
Τις θεολογικές έριδες της εποχής εκείνης έλυσαν δύο Σύνοδοι στην Κωνσταντινούπολη, το 1341 και το 1347, με τις οποίες επικυρώθηκε η Ορθόδοξη διδασκαλία και απορρίφθηκαν οι θέσεις του Βαρλαάμ και των ομοϊδεατών του.

Η σημασία που έχουν όλα αυτά για εμάς σήμερα έγκειται στο ότι ο Θεός δεν είναι απρόσιτος και αμέθεκτος, όπως πρέσβευε ο Βαρλαάμ. Στην Θεία Ευχαριστία

κοινωνούμε σώμα και αίμα Χριστού, αυτόν τούτο τον θεάνθρωπο Κύριο και ομολογούμε: «θείας γεγόναμε κοινωνοί φύσεως». Και αμέσως μετά δοξολογούμε τον τριαδικό Θεό λέγοντας: «Είδομεν το φως το αληθινόν, ελάβομεν Πνεύμα επουράνιον...», είδαμε δηλαδή το άκτιστο φως της Μεταμορφώσεως και της Αναστάσεως του Κυρίου μας.

Μετά το πέρας της ομιλίας, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Νεκτάριος ευχαρίστησε τον ομιλητή και απηύθυνε στους πιστούς επίκαιρες σκέψεις, με αφορμή τα όσα προηγήθηκαν. Τέλος, ανακοίνωσε ότι προσκεκλημένος ομιλητής κατά τον Κατανυκτικό Εσπερινό της προσεχούς Γ΄ Κυριακής των Νηστειών θα είναι ο πανοσιολ. αρχιμ. Σεβαστιανός Τοπάλης, Ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας.